

РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ З МАТЕРІАЛОЗНАВСТВА ДЛЯ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ

Вирішальне значення у засвоєнні складного змісту освіти, в реалізації сучасних принципів організації навчально-виховного процесу належить, безпосередньо, педагогічному процесу, тобто взаємопов'язаній та взаємообумовленій діяльності викладачів і студентів. Тому реалізація змісту вищої освіти гостро ставить проблеми вдосконалення форм і методів роботи студентів і викладачів [2, с. 322]. Процедура діагностики рівня якості освітньо-професійної підготовки визначається засобами діагностики якості вищої освіти, які визначають стандартизовані методики, призначені для кількісного та якісного оцінювання досягнутого особою рівня сформованості знань, умінь і навичок, професійних, світоглядних та громадянських якостей [4, с. 26]. Постає проблема застосування рейтингової системи оцінювання знань і умінь студентів у відповідності з вимогами Державного стандарту вищої освіти і, безпосередньо, з третьою його складовою – засобами діагностики якості вищої освіти.

Мета статті полягає в розкритті особливостей рейтингового оцінювання навчальних досягнень з матеріалознавства майбутніх учителів технологій в умовах кредитно-модульної системи навчання.

Система оцінювання знань – це система оцінювання якості засвоєння освітніх програм суб'єктами учіння, найважливіший елемент освітнього процесу; це спосіб кількісного відтворення результатів довільного виду вимірювань чи оцінювання у рамках діяльності навчально-виховної системи [2, с. 818]. Якість професійно-педагогічної освіти – це система знань і вмінь учителя, як суб'єкта педагогічної взаємодії, особливим способом структурувати наукові і практичні знання з метою оптимального вирішення педагогічних задач [4, с. 27].

Засоби діагностики якості вищої освіти використовуються для встановлення відповідності рівня якості вищої освіти вимогам стандартів вищої освіти і затверджуються спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі освіти і науки. Якість професійно-педагогічної підготовки вчителя технологій – це критерій, який характеризує стан і результативність освіти, її відповідність потребам і вимогам суспільства в розвитку й становленні професійно-педагогічної культури фахівця.

Методика проведення модульного контролю і рейтингової системи оцінювання знань студентів встановлює: види діяльності, які обов'язково оцінюються під час аудиторних занять та індивідуальної роботи; шкалу ECTS і переведення балів у оцінки; критерії оцінювання знань за видами навчальної діяльності за різними рівнями та оформлення оцінок у відомості [4, с. 27].

Рейтингова система – метод оцінки успішності студента в навчальному семестрі, що враховує не тільки його відповідь в день іспиту, але і сукупність всіх поточних показників його роботи. Головна мета – стимулювати систематичну роботу студента протягом всього навчального часу [3, с. 379]. Підсумкова оцінка успішності студента за семестр виводиться на основі підсумовування рейтингових балів, отриманих ним у всіх контрольних заходах з даної дисципліни протягом семестру, залікової та екзаменаційної сесії.

Важливий принцип рейтингової системи – вимога своєчасного виконання студентом усіх навчальних завдань. Існують суттєві відмінності рейтингової системи оцінювання успішності від класичної системи оцінювання, яка існувала в освітньому середовищі за радянських часів, а саме: систематичне оцінювання результатів навчальної роботи студента; оцінювання всіх видів навчальної роботи; облік проміжних оцінок у підсумковій оцінці [1].

Метою рейтингової системи оцінювання з матеріалознавства є: інтенсифікація навчального процесу та підвищення якості підготовки майбутніх учителів технологій; підвищення мотивації студентів до активного, свідомого навчання, систематичної самостійної роботи протягом семестру та відповідальності за результати навчальної діяльності; встановлення постійного зворотного зв'язку з кожним студентом та своєчасне коригування його навчальної діяльності; забезпечення змагальності та здорової конкуренції у навчанні; підвищення об'єктивності оцінювання рівня підготовки студентів з матеріалознавства; зменшення психологічних, емоційних і фізичних перевантажень у період екзаменаційних сесій.

Для побудови РСО передусім має бути визначено систему контрольних заходів з кожного кредитного модуля: модульні контрольні роботи, які передбачені в робочій навчальній програмі дисципліни, звіти та захист лабораторно-практичних робіт тощо. Сума вагових балів визначає розмір (R) шкали РСО з певного кредитного модуля і формується як сума вагових балів контрольних заходів протягом семестру, семестрова атестація з якого передбачена у вигляді екзамену. Студенти своєчасно інформуються про всі отримані рейтингові бали. Враховуючи обсяг кожного кредитного модуля та його особливості, розмір R-шкали може бути різним, стандартною має бути система переведення рейтингової оцінки в ECTS та традиційні оцінки.

В ході поточного контролю оцінці підлягають: результати роботи на лабораторних заняттях (звіт лабораторно-практичної роботи); захист лабораторних робіт; результати поточного тестування,

письмових контрольних робіт; оформлення та написання технологічного словника; формування опорного конспекту питань, винесених на самостійне опрацювання. Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100 бальною шкалою за семестр (рубіжний рейтинговий бал), в тому числі не більше 12 балів за підсумковий (модульний) контроль. Семестр завершується підсумковим контролем у формі екзамену. За результатами кожного модулю студент отримує підсумкову кількість балів за 100-бальною шкалою, яка розраховується як сума балів за змістові модулі. Попередня рейтингова оцінка, семестрова атестація з якого передбачена у вигляді екзамену з матеріалознавства, доводиться до студентів на останньому занятті.

Екзамен проводиться у письмовій формі. Студент пише відповідь на питання екзаменаційного білета на відповідному бланку "Лист відповіді", завіреним штампом дирекції інституту. "Лист відповіді" – це документ, який засвідчує, що студент відповідав на питання білету особисто, підтверджує всю інформацію, яка в ньому викладена та засвідчує його своїм підписом. Викладач знайомиться з письмовою відповіддю й виставляє в "Лист відповіді" відповідну кількість балів за кожне з трьох питань екзаменаційного білета. Далі слухає усну відповідь студента і виставляє в "Лист відповіді" відповідну кількість балів за усну відповідь. Дуже часто кількість балів (оцінка) письмової та усної відповіді не співпадають. Підсумкова оцінка вираховується як середнє арифметичне результату поточного контролю за 100 бальною шкалою та результату екзамену за 100 бальною шкалою.

Рейтингова система оцінювання успішності навчання та визначення академічного рейтингу майбутніх учителів технологій з матеріалознавства забезпечує реалізацію дидактичного принципу свідомості їх у навчанні, активізує навчальну роботу протягом семестру, спонукає працювати систематично та самостійно, розширює можливості для всебічного розкриття та розвитку творчих здібностей студентів, індивідуалізує навчання та істотно змінює взаємовідносини у ланцюжку "викладач – студент", створює атмосферу співпраці.

Висновки. Вагомою перевагою рейтингової системи оцінювання є те, що вона стимулює рівномірний розподіл роботи студентів з матеріалознавства протягом навчального семестру. Дана система оцінювання об'єктивно спонукає до підвищення якості знань й ефективності навчальної діяльності. Нами встановлено, що системи поточного і підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів є засобом стимулювання систематичної роботи студентів, підвищення об'єктивності оцінки їхніх знань, запровадження здорової конкуренції між студентами в навчанні, виявлення і розвитку творчих здібностей студентів, враховуючи, що молодим людям характерне почуття змагальності й лідерства.

Використана література:

1. Власко М. П. Про переваги модульно-рейтингової технології навчання / М. П. Власко, О. В. Устименко // Педагогіка і психологія, 2004. – № 2 (43). – С. 98-106.
2. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України; головний В. Г. Кремін. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.
3. Педагогічний словник / за ред. М. Д. Ярмаченка. – К.: Педагогічна думка, 2001. – 514 с.
4. Технологія: освітньо-професійний комплекс (частина І) : галузь знань 0101 – Педагогічна освіта, напрям підготовки 010103 – Технологічна освіта, освітньо-кваліфікаційний рівень – 6.010103 "Бакалавр педагогічної освіти": Посібник / упоряд.: М. С. Корець, Т. Б. Гуменюк, А. І. Макаренко, О. П. Гнеденко / за ред. доктора пед. наук, проф. М. С. Корця. – К.: НПУ, 2010. – 369 с.

Анотація

Описано назначение средств диагностики качества высшего образования, роль методики проведения модульного контроля и рейтинговой системы оценивания знаний студентов, сделан анализ рейтинговой системы, как метода оценки успеваемости студента, раскрыты цели и последовательность построения рейтинговой системы оценивания по материаловедению, описана система контрольных мероприятий и расчет рейтинговых баллов текущего и итогового контроля.

Annotation

Describe the purpose of diagnostic quality in higher education, the role of modular control method and rating system for evaluating students' knowledge, the analysis of the rating system as a method of assessment of students, reveals the purpose and sequence of a rating system for evaluating the materials; described system and control measures calculation of the current rating points.

УДК 378.016+374.015.31]:689

Олексюк-Казо Л. М.

КРЕАТИВНЕ РУКОДІЛЛЯ

Головними завданнями згідно Закону України "Про позашкільну освіту" є визначення основних напрямів, змісту і форм навчально-виховного процесу. Перед педагогікою на нинішньому етапі розвитку позашкільної освіти постає епохальне завдання: розробка та формування нового, адекватного сучасним реаліям наукового підходу до організації сучасних інноваційних форм навчання, пов'язаних з процесами становлення і розвитку творчих розвинутих особистостей, які здатні оптимально вирішувати різноманітні